

Ladislav Hejdánek

23.03.2004

filosof, chartista

* 10. května 1927, Praha, úmrtí 28. 4. 2020

Český filosof, jeden z mluvčích Charty 77 a emeritní profesor ETF UK. Po válce se aktivně podílel na činnosti středoškolské a vysokoškolské organizace YMCA a byl posledním předsedou pražského sdružení Akademické YMCA v roce 1949, když byla její činnost zastavena.

V roce 1946 začal studovat matematiku a filosofii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, kterou navštěvoval do roku 1948. Poté přešel na Filosofickou fakultu ke studiu filosofie a sociologie. Tady studoval v letech 1947–1952, studia zakončil disertační prací Pojetí pravdy a některé jeho ontologické předpoklady. Jeho učiteli filosofie byli Jan Blahoslav Kozák a Jan Patočka, výrazně jej však ovlivnilo dílo Emanuela Rádla. O rok později začal pracovat jako kopáč a betonář.

V roce 1953 se oženil s Hedou Kofránkovou a společně vychovali čtyři dcery.

V letech 1956 až 1968 pracoval jako dokumentační pracovník a knihovník Ústavu epidemiologie a mikrobiologie v Praze. Na konci padesátých let s dalšími stejně smýšlejícími přáteli vytvořil reformní evangelické hnutí Nová orientace, jemuž šlo o občanskou interpretaci evangelia do tehdejších společenských, církevních i politických poměrů, což bylo trnem v oku tehdejší vládnoucí garnituře a byl proto sledován StB.

Na doporučení Jana Patočky se v letech 1968–1971 stal vědeckým pracovníkem Filosofického ústavu ČSAV. Tady se podílel prostřednictvím překladů, psaní úvodů a recenzí na vydání řady děl světových filosofů

a teologů. V roce 1971 byl propuštěn a na konci roku uvězněn pro údajnou spoluúčast na letákové předvolební akci. Po půlroční vazbě byl propuštěn a ve dvou procesech odsouzen k nepodmíněnému trestu devět měsíců. Ve vězení napsal pro dceru Malý úvod do filosofie.

Po návratu z vězení pracoval jako noční vrátný, topič a skladník. Vedl domácí semináře pro studenty Evangelické teologické fakulty. Významně se podílel na vystoupení Charty 77 doporučením, aby se Charta 77 právně opřela o mezinárodní pakty o lidských a občanských právech. V roce 1977 se stal také jejím signatářem.

Mluvčím Charty 77 se stal hned dvakrát a to v letech 1977 až 1980. Nejdříve nastoupil po Janu Patočkovi, poté s Jiřím Hájkem na místa Václava Bendy a Jiřího Dienstbiera, kteří byli uvězněni.

Po téměř čtyři roky psal své Dopisy přáteli, jimiž reagoval na aktuální politickou situaci, zabýval se stavem společnosti i věd, vysvětloval postoje a stanoviska Charty 77.

V roce 1980 zahájil veřejně známé pondělní bytové semináře pro zájemce o filosofii, kam přijížděli významní zahraniční hosté. Založil filosofický časopis Reflexe. Publikoval v samizdatových Lidových novinách, kde zároveň působil jako člen redakční rady. V roce 1990 se stal předsedou obnovené Jednoty filosofické. Téhož roku se habilitoval jako docent filosofie na Evangelické teologické fakultě, která byla přijata do svazku Univerzity Karlovy. V roce 1992 byl jmenován profesorem filosofie na Filosofické fakultě téže univerzity. Na univerzitě vyučoval do druhé poloviny 90. let.

Napsal přes 400 článků a studií. Byl předsedou Jednoty filosofické a předsedou Nadace Emanuela Rádl a vydavatelem knihovny OIKOUMENÉ.

Ocenění:

- 1984 – Cena Jana Palacha
- 1987 – čestný doktorát amsterodamské univerzity
- 1992 – francouzský řád Rytíř umění a písemnictví
- 1995 – řád T. G. Masaryka III. třídy
- 2010 – čestný doktorát Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem